

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris
Petri Marchantii**

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 4. De Potestate Pontificum, in condendis legibus illarumq[ue]
obligatione

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

5. Demum S. Sedes Romana sicut nec in fide, sic nec in moribus aut justitia, sciens & volens errat, quamvis ex accidenti & indirecte aliquando contingat, in mandatis & decretis morum, declinare à vero & justo reali. Dicitur (*ex accidenti & indirecte*) certum enim est ex recto & per se errorem in suis Decretis non passurum, fit autem, ut justum & verum apparens, irrepat humano errore, unde fit consequenter, ut à justo & vero Reali declinetur, certum vero est similia mandata dolo, fraude vel falsis informationibus extorqueri.

Articulus Quartus.

De potestate Pontificum in condendis legibus illarumq[ue] obligatione.

I. **Q**uadruplex in Monarcha Ecclesia & proportione servata in Episcopis, Præpositis, & in Ecclesia legitime in Spiritu S. congregata reperitur potestas: prima est mere Divina: ut est potestas condendi leges Credendorum, sive declarandi articulos fidei, essentialia sacrificij incru-

incruenti & Sacramentorum, quæ dependet ab assistentia infallibili Spiritus S. juxta quam in rebus fidei definiendis, summus Pontifex & Ecclesia in Spiritu S. congregata errare non potest. 2. Est potestas humano divina, quæ in homine quidem humano modo residet leges tamen divinas respicit. 3. Est potestas Canonica spiritualis. Talis est potestas Papæ in legibus ferendis circa Beneficia, pensiones dignitates. 4. Est potestas Ecclesiastica politica: quæ de nonnullis, quæ civitatem & externam quandam disciplinam politicam concernunt, juxta diversos status in Ecclesia disponit.

2. Ecclesia in ijs quæ pertinent ad spirituale animarum regimen, potest leges condere, quæ in foro Dei & conscientia obligant ad culpam. Patet ex textu Matth. 18. v. 18. *Amen dico vobis, quæcunq; alligaveritis super terram erunt ligata & in cælo, & quæcunq; solveritis super terram, erunt soluta & in cælo:* In quibus verbis potestas leges ferendi, & de animarum regimine sub Deo disponendi, amplissima facultas

tas continetur, sive ad misericordem absolutionem à peccatis, sive ad vim coactivam & vindicativam quæ significatur mystice per vincula.

3. Quandocunque materia legis vel præcepti Ecclesiastici est gravis ex conformitate ad legem divinam naturalem vel positivam: sive illa gravitas attendatur intrinsece, sive extrinsece ex aliqua circumstantia, lex censetur obligare ad peccatum mortale. Quia lex Divina est mensura cæterarum legum, sicut igitur, ubi materia gravis est, censetur obligare lex Divina ad peccatum mortale, ita ob conformitatem, juxta gravitatem materiæ, obligatio legis Ecclesiasticæ erit æstimanda.

4. Quando vero lex Ecclesiastica verbis apertis, vel & quivalentibus, vel sub poenis, quæ non nisi pro peccato mortali imponuntur, tradita est, censetur obligare ad peccatum mortale. Talia sunt quando apertere præcipitur sub mortali culpa: sub intermissione maledictionis æternæ: per S. obedientiam: Seu in virtute Spiritu S. Item districtè præcipimus: item: sub poena ex-

na excommunicationis latæ sententiæ. Si vero constet omnino de levitate materia, censetur lex Ecclesiastica vel ad solum veniale peccatum obligare, vel ad nullum, sed solum ad paenam, si lege sit adjuncta.

5. Juxta varios respectus varie distinguuntur obligationes legis. Alia est obligatio ad culpam, quæ & reatus culpæ dicitur: alia est obligatio ad paenam quæ reatus paenæ nuncupatur: alia est obligatio ad culpam mortalem, in qua homo Dei inimicus constituitur, & mortem spiritualem in animæ incurrit; alia est obligatio ad culpam venialem, per quam charitatis fervor in modico remittitur. Alia est obligatio ad paenam æternam, quæ consequitur peccatum mortale: alia: ad paenam temporalem, quæ consequitur peccatum veniale; vocatur autem temporalis, quia in tempore finitur, sive in hac vita satisfiat, sive in purgatorio: alia est obligatio ad paenam corporalem, quæ in corpore paenitentis exercetur: alia ad paenam spiritualem, quæ in animæ potentijs expletur.

6. Forum seu judicium causarum aliud
est

est divinum, quod à Deo, vel per se, vel per judices divinâ potestate præditos exerceatur: aliud forum humanum, quod per hominem potestate humana, juxta leges humanas fieri consuevit. Aliud forum est invisibile, sive inscrutabile, in quo Deus secundum secreta decreta & causas suæ sapientiæ, pœnas tum temporales tum æternas hominibus immittit. Aliud est forum Sacramentale, quod in propria conscientia exerceatur: aliud denique est forum finale universale, in quo visibiliter omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis prout gessit.

Articulus Quintus.

De potestate Pontificis in ferendis censuris & primum Excommunicatione.

1. **P**otestas excommunicandi est in Ecclesia Dei militante, & radicaliter residet in Summo pontifice: quia illi soli claves promissæ & datæ sunt. Deinde potestatem excommunicandi vi officij habent Episcopi, ArchiEpiscopi, Patriarchæ, pri-

89 VI . 8